

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (promovarea eticii profesionale și modernizarea sistemului de management al resurselor umane în administrația publică centrală)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (promovarea eticii profesionale și modernizarea sistemului de management al resurselor umane în administrația publică centrală) a fost elaborat de Cancelaria de Stat în colaborare cu Ministerul Justiției, Autoritatea Națională de Integritate și Centrul Național Anticorupție, membri ai grupului de lucru pentru elaborarea Codului de etică și conduită al unor persoane cu funcții de demnitate publică și al personalului din cabinetele acestora.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul de lege a fost elaborat în scopul realizării activităților 2.3 și pct.178-182 din Strategia de reformă a administrației publice din Republica Moldova pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 126/2023, activității nr. 1.6 din Planul de acțiuni privind realizarea Programului de implementare, pentru anii 2023-2026, a Strategiei de reformă a administrației publice din Republica Moldova pentru anii 2023-2030, aprobat prin anexă la Hotărârea Guvernului nr.352/2023, a măsurii nr.28 din Pilonul 3: Guvernarea economică la Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 260/2025, acțiunii nr.12 din Criteriul politic „Reforma Administrației Publice” din Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.306/2025, măsurilor 7.4 și 9.2 din Foia de parcurs privind „Reforma administrației publice” aprobată prin anexă la Hotărârea Guvernului nr.274/2025, precum și recomandărilor GRECO în ceea ce privește etica și conduita profesională a persoanelor cu funcții de demnitate publică din executiv și din cabinetele acestora.

Suplimentar, la data de 11.09.2025 a fost aprobat Conceptul privind introducerea sistemului de recrutare centralizată în administrația publică centrală din Republica Moldova și a Planului de acțiuni cu privire la implementarea reformelor în domeniul managementul funcției publice pentru anii 2025-2032, prin Ordinul secretarului general al Guvernului nr. 278/2025.

Modificările legislative aduse prin proiect urmăresc să modernizeze procesul de recrutare și accedere în funcția publică de execuție în ministere și Cancelaria de Stat, asigurând transparența, meritocrația și eficacitatea procesului de angajare.

În acest context, consolidarea sistemului de recrutare și accedere în funcția publică reprezintă o necesitate strategică ce depășește cadrul unei simple conformări la cerințele procesului de aderare la Uniunea Europeană. Prin sporirea transparenței și a predictibilității proceselor de recrutare, selectare și accedere în funcția publică, Republica Moldova urmărește să transforme serviciul public într-un angajator competitiv, credibil și orientat spre performanță, capabil să răspundă eficient intereselor legitime ale cetățenilor.

Totodată, proiectul de lege își propune actualizarea cadrului normativ primar privind implementarea unor proceduri de personal în baza practicilor administrative, precum și revizuirea altor acte normative conexe, astfel încât sistemul de management al resurselor umane să fie guvernat de reguli clare, unitare și aplicabile în mod uniform la nivelul administrației publice.

Subsecvent, în contextul consolidării integrității, responsabilității și credibilității în exercitarea funcțiilor de demnitate publică și a activității personalului din cabinetele acestora, proiectul de

lege își propune revizuirea și actualizarea cadrului normativ conexe în materia eticii și conduitei profesionale în sectorul public.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Modernizarea sistemului de recrutare și accesare în funcția publică (proces-pilot)

Modelul actual de ocupare a unei funcții publice de conducere și de execuție este realizat exclusiv în mod descentralizat, ceea ce presupune faptul că, autoritățile publice sunt responsabile în totalitate de desfășurarea tuturor etapelor procesului de recrutare și selectare a candidaților.

Cadrul legal care reglementează ocuparea funcțiilor publice vacante/temporar vacante este stabilit prin Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (în continuare- Legea nr.158/2008). Subsecvent, în temeiul art. 11 alin. (1) din Legea nr.158/2008, politica statului în domeniul managementului funcției publice și al funcționarilor publici este de competența Guvernului și este realizată prin Cancelaria de Stat.

Implementarea procedurii de ocupare a funcțiilor publice prin concurs se realizează în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la ocuparea funcției publice prin concurs aprobat prin Anexa nr.1 din Hotărârea Guvernului nr. 201/2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158/2008.

Direcția managementul funcției publice (DMFP) din cadrul Cancelariei de Stat este responsabilă de menținerea și dezvoltarea portalului guvernamental al funcțiilor publice pentru ocuparea cărora se organizează concurs - www.cariere.gov.md. Totodată, autoritățile publice sunt responsabile de gestionarea propriului cont, plasarea anunțurilor și gestionarea dosarelor de concurs, precum și de restul etapelor procesului, fără intervenția entității centrale.

Prin Hotărârea Guvernului nr.566/2025 pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului (actualizarea cadrului normativ aferent managementului funcției publice), în componența DMFP a fost instituit Serviciul recrutare și accesare în funcția publică, care gestionează planificarea, organizarea și desfășurarea procesului-pilot de recrutare pentru funcțiile publice de execuție din autoritățile administrației publice centrale de specialitate și Cancelaria de Stat. Totodată, serviciul sus-menționat este responsabil de elaborarea, pilotarea și implementarea Cadrului de competențe pentru funcțiile publice de conducere de nivel superior.

În conformitate cu prevederile Regulamentului, ocuparea funcțiilor publice de conducere și de execuție vacante/temporar vacante prin concurs include două etape: proba scrisă și interviul.

Autoritatea publică trebuie să instituie propria comisie de concurs, conform pct. 61-79 din Regulament și să pregătească subiectele și sarcinile pentru variantele de teste pentru proba scrisă, a căror calitate și relevanță depind în mare măsură de expertiza membrilor comisiei de concurs și de capacitatea subdiviziunii de resurse umane din cadrul autorității publice.

Ulterior admiterii la concurs și desfășurării probei scrise, candidații care au acumulat punctajul necesar sunt invitați la un interviu, care are drept scop obținerea informației cu privire la motivația de accesare în funcția publică, competența profesională, gândirea analitică/critică, abilitățile interpersonale și alte aspecte care sunt considerate relevante de către comisia de concurs, în raport cu specificul funcției publice scoase la concurs, după caz.

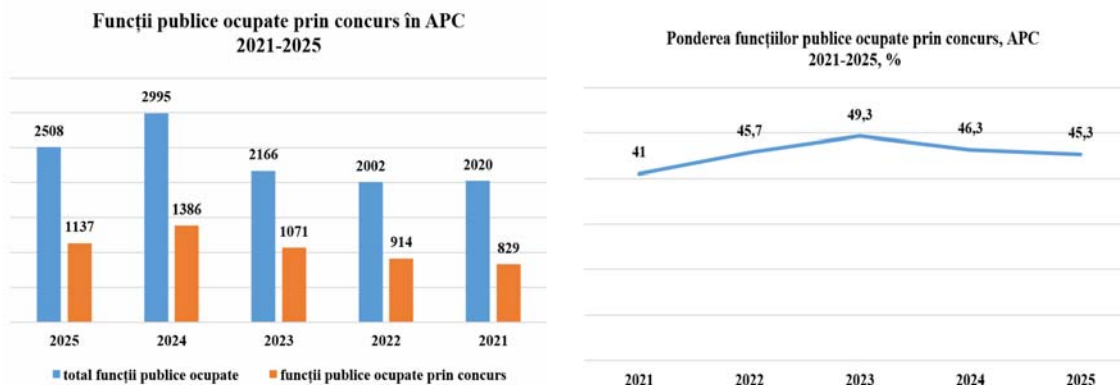
Potrivit datelor statistice înregistrate la 1 ianuarie 2026, în autoritățile publice centrale erau prevăzute 12 522 unități de funcții publice, dintre care 2 491 funcții publice vacante, ceea ce reprezintă 19,9% din totalul funcțiilor publice.

În anul 2025, rata de ocupare a funcțiilor publice a constituit 79,77%, înregistrând o creștere de 1,39 puncte procentuale comparativ cu anul precedent. Această evoluție reflectă o tendință de îmbunătățire a gradului de ocupare a funcțiilor publice, dar indică, în același timp, existența unui potențial de eficientizare suplimentară a proceselor de recrutare, în vederea reducerii numărului de funcții vacante și asigurării unei ocupări mai prompte a acestora.

Analiza structurii funcțiilor publice vacante relevă faptul că 2 265 funcții publice, din totalul de 2 491 funcții publice vacante, respectiv 90,9%, sunt funcții publice de execuție. Această distribuție evidențiază faptul că necesarul de recrutare este concentrat în special la nivelul funcțiilor publice de execuție care asigură elaborarea/coordonarea elaborării politicilor și implementarea / coordonarea implementării politicilor.

Totodată, în cursul anului 2025 au fost scoase la concurs 2 296 funcții publice, dintre care 2 114 au vizat funcții publice de execuție. În urma procedurii de concurs au fost angajate 1 137 persoane, ceea ce corespunde unei rate de ocupare de aproximativ 49,5% din totalul funcțiilor scoase la concurs.

Pondere funcțiilor publice ocupate prin concurs (din numărul total de funcții publice ocupate) pe parcursul ultimilor 5 ani se reprezintă în felul următor:

Astfel, concursul rămâne a fi principala modalitate de ocupare a funcțiilor publice vacante / temporar vacante.

Cadrul actual de recrutare și accedere în funcțiile publice de execuție bazat pe organizarea descentralizată a concursurilor de către fiecare autoritate publică în parte asigură funcționalitatea procesului de ocupare a funcțiilor publice, însă datele statistice evidențiază anumite limite în ceea ce privește eficiența acestuia la nivel sistemic.

În special, raportul dintre numărul funcțiilor publice scoase la concurs și numărul persoanelor efectiv angajate indică faptul că mecanismele actuale nu permit, în toate cazurile, ocuparea într-un ritm suficient de rapid a funcțiilor vacante. Această situație este cu atât mai relevantă în cazul funcțiilor publice de execuție, care reprezintă peste 90% din totalul funcțiilor vacante și pentru care necesarul de personal este cel mai pronunțat.

Punerea în aplicare a politicilor de personal este realizată de subdiviziunile de resurse umane din cadrul autorităților publice. Aceste subdiviziuni sunt compuse, în medie de 2 unități de personal și au, în principal, sarcini administrative, cum ar fi: întocmirea proiectelor de acte administrative, gestionarea documentelor de personal, furnizarea de sprijin informațional și metodologic pentru administrarea funcției publice și evidența datelor privind resursele umane din autoritatea publică.

În ministere și în alte autorități ale administrației publice centrale de specialitate, raportul dintre personalul de resurse umane și numărul total de personal este în medie de aproximativ 1 la 50, dar în unele cazuri, variază de la 1 : 30 unități de personal la 1 : 150. Acest nivel fragmentat / neuniform reflectă o capacitate administrativă diferențiată și limitată de a gestiona eficient resursele umane, inclusiv procesul de recrutare. Totodată, cadrul normativ secundar a fost completat cu norme recomandate pentru instituirea unităților de personal în subdiviziunea resurse umane de 1:75, care se realizează în mod gradual în funcție de posibilitățile financiare și prioritățile instituționale pe termen mediu.

În aceeași ordine de idei, s-a evidențiat în mod constant că elaborarea subiectelor pentru proba scrisă reprezintă un proces consumator de resurse, iar capacitatea membrilor comisiilor de concurs de a formula itemi relevanți și diferențiați în funcție de nivelul ierarhic al funcției publice este

neuniformă, ceea ce afectează calitatea, comparabilitatea și obiectivitatea procesului de evaluare a candidaților.

În consecință, testul nu reflectă în mod adecvat potențialul de dezvoltare al candidaților și poate conduce la descalificarea prematură a unor persoane cu competențe relevante.

Prin urmare, problema nu se limitează la existența funcțiilor vacante, ci vizează necesitatea perfecționării mecanismului de recrutare, astfel încât acesta să fie mai bine coordonat, mai accesibil candidaților, mai eficient din punct de vedere administrativ și mai bine adaptat nevoilor reale de personal ale autorităților publice centrale.

Regimul integrității, eticii și conduitei profesionale ale persoanelor cu funcții de demnitate publică și a cabinetelor acestora din executiv

Cadrul normativ actual aferent regimului juridic al persoanelor cu funcții de demnitate publică reglementează la nivel general aspecte legate de etică și conduită în exercitarea mandatului, fără a institui obligația de respectare a principiilor de etică și fără a prevedea mecanisme funcționale de aplicare, consultare și examinare a contestațiilor în cazurile de abateri de la conduita etică. Această situație generează aplicare neuniformă și limitează eficiența prevenirii abaterilor.

În acest context, intervenția legislativă urmărește consolidarea cadrului normativ, prin completarea legilor speciale cu norme generale privind respectarea principiilor de etică și a normelor de conduită profesională, precum și instituirea unor mecanisme de consultare și de examinare a contestațiilor, în concordanță cu recomandările GRECO.

Ulterior, pentru operaționalizarea acestor prevederi, se va aproba prin hotărâre a Guvernului Codul de etică și conduită profesională aplicabil persoanelor cu funcții de demnitate publică din administrația publică centrală de specialitate și a persoanelor din cabinetele acestora, care va detalia standardele de comportament și procedurile aferente, asigurând aplicarea unitară și eficientă a normelor de comportament etic.

La etapa actuală, cadrul normativ nu prevede un mecanism instituționalizat de monitorizare a respectării restricțiilor aplicabile după încetarea mandatului și/sau a raportului de muncă. Deși legislația stabilește anumite incompatibilități și restricții post-angajare, aceasta nu reglementează în mod clar responsabilitățile instituționale, procedurile de verificare și instrumentele de control aferente. În lipsa unui astfel de mecanism, respectarea acestor restricții se bazează în mare măsură pe conformarea voluntară, ceea ce limitează eficiența aplicării normelor de integritate și creează riscul apariției situațiilor de conflict de interese sau de utilizare necorespunzătoare a informațiilor obținute în exercitarea funcției.

Această lacună normativă afectează atât capacitatea autorităților de a preveni și gestiona riscurile de integritate, cât și încrederea publicului în imparțialitatea și corectitudinea exercitării funcțiilor publice. În același timp, recomandările internaționale, inclusiv cele formulate de GRECO, subliniază necesitatea instituirii unor mecanisme eficiente de monitorizare și aplicare a restricțiilor post-mandat.

Suplimentar, în legile speciale se introduc criterii de integritate pentru ocuparea funcțiilor de demnitate publică și a personalului din cabinetele acestora, similare celor aplicabile funcției publice, inclusiv privind lipsa sancțiunilor disciplinare în ultimii 5 ani, inexistența înscrisurilor negative în cazierul de integritate profesională, absența interdicțiilor stabilite prin hotărâri judecătorești definitive și a interdicțiilor dispuse de Autoritatea Națională de Integritate.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege propune o serie de modificări legislative pentru a îmbunătăți gestionarea funcției publice și pentru a asigura un sistem administrativ eficient, transparent și orientat către performanță.

Proiectul prevede modificarea următoarelor acte normative:

Legea nr.1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică: uniformizarea posibilității numirii, eliberării și destituirii din funcție a funcționarilor publici de conducere de nivel superior din cadrul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.

Legea nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție: înlocuirea referinței la „conduita ireproșabilă” cu trimitere la cadrul normativ general privind etica și conduita funcționarului public.

Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003: introducerea interdicției de a angaja până la emiterea unui aviz de conformitate din partea Autorității Naționale de Integritate privind compatibilitatea cu regimul restricțiilor și limitărilor. Norma propusă face parte din setul de măsuri aferent sistemului de evidență și monitorizare a regimului restricțiilor post-angajare pentru unele categorii de agenți publici, în conformitate cu recomandările GRECO.

Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public:

- transpunerea art.3 alin.(1) și art.6 alin. (1) din Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;
- instituirea normei privind posibilitatea ocupării unor funcții publice de către cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene ale căror atribuții nu implică emiterea nemijlocită a actelor administrative individuale și/sau normative și nici exercitarea atribuțiilor de certificare, control, supraveghere, sancționare sau a altor competențe exercitate în mod unilateral și imperativ în numele statului. Norma respectivă se va aplica la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană;
- stabilirea obligativității utilizării cadrului de competențe pentru ocuparea funcțiilor publice de conducere de nivel superior menționați la art.8, alin. (2), lit. c) cu punere în aplicare din 1 iulie 2028;
- reformularea și extinderea drepturilor generale ale funcționarului public, inclusiv garantarea egalității de șanse și de tratament între bărbați și femei, în ceea ce privește accesul la ocuparea unei funcții publice, dezvoltarea profesională continuă și promovarea în carieră;
- reformularea normelor privind regimul incompatibilităților și restricțiilor, prin stabilirea unei enumerări clare, coerente și exhaustive a activităților remunerate interzise, precum și a derogărilor permise de lege;
- modificarea regimului juridic al interimatului funcțiilor publice de conducere de nivel superior și funcțiilor publice de conducere temporar vacante de către adjunctul titularului;
- extinderea de la 5 la 7 ani a perioadei în care funcționarii publici pot continua exercitarea funcției publice după împlinirea vârstei de pensionare, cu condiția obținerii unor rezultate corespunzătoare la evaluarea performanțelor profesionale. Măsura urmărește valorificarea experienței și expertizei profesionale acumulate de funcționarii publici, în contextul deficitului de personal calificat din serviciul public și al necesității asigurării continuității instituționale. Totodată, se stabilește o limită de maximum 3 ani pentru exercitarea funcțiilor publice de conducere și de conducere de nivel superior din durata totală de 7 ani, precum și obligația autorității publice de a identifica și pregăti succesorii pentru funcțiile ocupate, în vederea asigurării transferului de cunoștințe și a reînnoirii treptate a corpului funcționarilor publici;
- instituirea opțiunii de detașare în scopul transferului de cunoștințe, dezvoltării și consolidării competențelor profesionale ale funcționarilor publici în format inter-instituțional;
- uniformizarea terminologiei în partea ce ține de noțiunea „funcție publică temporar absentă”.

Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008: modificarea pedepsei pentru săvârșirea contravenției de încălcare a regimului juridic al restricțiilor și limitărilor în legătură cu încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu și migrarea în sectorul privat al

agenților publici și completarea cu sancțiunea complementară constând în privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau de a deține anumite funcții.

Legea nr. 271/2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice: introducerea obligativității supunerii verificării titularilor sau candidaților la posturile din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

Legea nr. 80/2010 cu privire la statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică:

- completarea condițiilor suplimentare de integritate pentru încadrarea în cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică cabinetul demnitarului, inclusiv absența destituirilor disciplinare în ultimii 5 ani, absența înscrierilor negative în cazierul de integritate profesională și absența interdicțiilor judiciare sau ale Autorității Naționale de Integritate;
- introducerea obligației respectării principiilor de etică și a normelor de conduită profesională, cu stabilirea unui regim de răspundere disciplinară: avertisment, mustrare, mustrare aspră sau concediere, dar și opțiunii de a beneficia de consiliere de specialitate în domeniul eticii și integrității profesionale;
- completarea modalităților de eliberare a personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică prin „demisie”.

Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică:

- completarea condițiilor de integritate pentru ocuparea funcțiilor de demnitate publică prin numire, inclusiv prin stabilirea cerinței privind lipsa destituirilor disciplinare în ultimii 5 ani, inexistența înscrierilor negative în cazierul de integritate profesională, precum și absența interdicțiilor stabilite prin hotărâri judecătorești definitive sau prin acte de constatare ale Autorității Naționale de Integritate;
- instituirea obligației generale a persoanelor cu funcții de demnitate publică de a respecta principiile de etică și normele de conduită profesională în exercitarea mandatului, precum și stabilirea răspunderii pentru nerespectarea acestora;
- instituirea mecanismului de prevenire a încălcărilor principiilor de etică și normelor de conduită profesională și de răspundere pentru nerespectarea acestora pentru membrii Guvernului și alte persoane cu funcții de demnitate publică care activează în cadrul administrației publice centrale de specialitate;
- instituirea rolului de consilier de etică în cadrul autorităților publice centrale de specialitate, cu rol de consiliere confidențială și prevenire a riscurilor de integritate, prin atribuirea acestor competențe unui funcționar public din cadrul autorității respective (fără instituirea de unități de personal);
- instituirea Consiliului consultativ pentru etică, ca organ colegial cu rol metodologic și preventiv, responsabil de emiterea opiniilor consultative, elaborarea recomandărilor și asigurarea aplicării uniforme a normelor de conduită;
- instituirea Comisiei de etică, cu atribuții de examinare a abaterilor de la normele de conduită etică și de formulare a constatărilor și recomandărilor corespunzătoare, care pot servi drept temei pentru luarea deciziilor de către autoritatea competentă.

Legea nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice:

- includerea prevederii ce ține aplicabilitatea Legii nr. 155/2011 pentru funcțiile publice cu statut special, care cad sub incidența Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și pentru care nu sunt stabilite sisteme distincte de clasificare a funcțiilor publice cu statut special prin legislația specială;
- stabilirea cunoașterii limbii engleze sau franceze pentru titularii unor funcții publice, aliniat la limbile utilizate de organismele Uniunii Europene. Totodată, această modificare e necesară și

pentru evaluarea competențelor lingvistice în cadrul procesului de pilotare a modelului noi de recrutare în funcțiile publice de execuție din Cancelaria de Stat și ministere, cu ulterioară extindere;

- reformularea cerinței ce ține de „deprinderile de lucru la calculator” în „competențe digitale de bază”;
- instituirea/revizuirea titlurilor unor funcții publice de execuție, după cum urmează:
 - „inspector/inspectoare de concurență”, „inspector/inspectoare de concurență superior/superioară”, „inspector/inspectoare de concurență principal/principală” în cadrul Consiliului Concurenței;
 - „inspector/inspectoare de protecție a datelor”, „inspector/inspectoare de protecție a datelor superior/superioară”, „inspector/inspectoare de protecție a datelor principal/principală” în cadrul Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal;
 - „inspector/inspectoare de integritate”, „inspector/inspectoare de integritate superior / superioară”, „inspector/inspectoare de integritate principal/principală” în cadrul Autorității Naționale pentru Integritate;
 - „consilier în drepturile omului/consilieră în drepturile omului” în cadrul Oficiului Avocatului Poporului;
 - „consilier/consilieră pentru soluționarea contestațiilor”, „consilier/consilieră pentru soluționarea contestațiilor superioară”, „consilier/consilieră pentru soluționarea contestațiilor principal/principală” în Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor;
 - „inspector/inspectoare de protecție a datelor cu caracter personal”, „inspector/inspectoare de protecție a datelor cu caracter personal superior / superioară”, „inspector/ de protecție a datelor cu caracter personal principal/principală” în cadrul Centrului Național privind Protecția Datelor cu Caracter Personal;
 - „controlor financiar principal”, „controloare financiară principală”, „controlor financiar superior”, „controloare financiară superioară”, „controlor financiar”, „controloare financiară” în cadrul Inspectoratului Control Financiar de Stat.

Legea nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului: instituirea normei privind ocuparea funcției de șef adjunct al Inspectoratului General al Poliției în bază de concurs, numiți și eliberați din funcție prin ordinul ministrului afacerilor interne, la propunerea șefului Inspectoratului.”. Această modificare este în conformitate cu recomandările GRECO.

Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale:

- revizuirea interdicției obținerii de beneficii neprevăzute de lege ca urmare a funcției deținute anterior, inclusiv prin valorificarea informațiilor de serviciu;
- completarea cu obligația de notificare a Autorității Naționale de Integritate asupra ofertelor de angajare în termen de 3 zile lucrătoare și solicitarea avizului de conformitate, emis în termen de 15 zile lucrătoare, cu posibilitatea prelungirii termenului o singură dată cu 10 zile lucrătoare;
- uniformizarea termenului de restricție în cazul încheierii contractelor comerciale de la 1 an la 18 luni;
- extinderea restricțiilor contractuale asupra întreprinderilor în care foștii demnitari sau persoanele apropiate dețin cote-părți ori exercită funcții de conducere, cu excluderea contractelor încheiate anterior numirii în funcție.

Legea integrității nr. 82/2017:

- modificarea art. 23 alin. (4) prin substituirea trimiterii la Legea nr. 25/2008 cu referință la cadrul normativ general privind etica și conduita persoanelor cu funcții de demnitate publică și a funcționarilor publici;
- uniformizarea termenului de restricție prevăzut la art. 24 și art. 38 de la 1 an la 18 luni, cu prevederile legii speciale privind regimul integrității.

Legea nr. 260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova: substituirea sintagmei „Codul de conduită a funcționarului public” cu „Codul de etică și conduită al funcționarului public” la art. 30 lit. c).

Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar: reformularea regimului juridic al interimatului de către adjunctul titularului unei funcții publice de conducere temporar vacante.

Legea nr. 99/2025 privind detașarea experților naționali la instituțiile și organismele Uniunii Europene: clarificarea regimului remunerării experților naționali detașați la instituțiile și organismele Uniunii Europene inclusiv restituirea cheltuielilor în cazul neîndeplinirii perioadei obligatorii de activitate după încheierea detașării.

În dispozițiile tranzitorii ale proiectului, se propune instituirea, în regim de pilotare, pentru perioada 2027–2028, a procedurii de concurs organizate în două etape distincte pentru ocuparea funcțiilor publice de execuție în cadrul ministerelor și al Cancelariei de Stat, în vederea testării, evaluării și validării eficienței acesteia, precum și a fundamentării unei eventuale extinderi la nivelul autorităților administrației publice centrale de specialitate.

În dispozițiile privind intrarea în vigoare a proiectului, se propune ca legea să intre în vigoare la expirarea termenului de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Totuși, există anumite excepții de la data propusă de intrare în vigoare a proiectului de lege. Astfel, prevederile art. V pct.5, în partea care se referă la alineatul (6) privind cadrul de competențe aplicabil funcțiilor publice de conducere de nivel superior se vor pune în aplicare la 1 iulie 2028. Prevederile art. V pct.12, care vizează condițiile pentru a candida la unele funcții publice pentru cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, se vor pune în aplicare la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Prevederile art. X, care vizează introducerea unor noi funcții publice de execuție în Clasificatorul unic al funcțiilor publice, se vor pune în aplicare la 1 septembrie 2026 pentru a corela cu proiectul de modificare a Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar. Prevederile art. XII pct.1, în partea ce ține de completarea art.18 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale cu aliniatele (5) – (10) se vor pune în aplicare la 1 ianuarie 2027.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea 1. Menținerea stării actuale (sistem descentralizat de recrutare și accedere în funcțiile publice de execuție)

Sistemul actual de recrutare și accedere în funcția publică de execuție nu răspunde pe deplin necesităților instituționale actuale și întâmpină dificultăți în atragerea tinerilor specialiști cu potențial, competențe relevante și capacitate de adaptare și învățare continuă. Procedurile existente sunt percepute frecvent ca fiind excesiv de birocratice, fragmentate și insuficient adaptate noilor cerințe ale pieței muncii și așteptărilor generațiilor tinere.

Totodată, lipsa unor abordări uniforme în elaborarea și evaluarea probei scrise, precum și nivelul diferit de calitate al proceselor de recrutare între autorități publice centrale afectează comparabilitatea și obiectivitatea selecției. În același timp, percepția limitată privind atractivitatea funcției publice și nivelul redus de încredere în corectitudinea proceselor de concurs contribuie la diminuarea interesului candidaților și la un număr redus de persoane admise la etapa interviului.

În procesul de identificare a unui model de recrutare relevant Republicii Moldova, au fost analizate sisteme de recrutare centralizate și semi-centralizate, după cum urmează:

Criteriu	Model centralizat	Model semi-centralizat	Model descentralizat
Structura procesului	Gestionat integral de o autoritate centrală	Gestionat parțial la nivel central și parțial de autoritatea publică	Gestionat integral de fiecare autoritate publică
Rolul actorilor	Autoritatea centrală domină procesul	Responsabilități partajate	Autoritățile publice au control deplin
Etapele recrutării	Toate etapele centralizate	Etape mixte (test centralizat, interviu pe post)	Toate etapele organizate pe post
Gradul de standardizare	Foarte ridicat	Moderat	Redus
Flexibilitate	Scăzută	Medie	Ridică
Corelarea cu cerințele postului	Limitată, risc de generalizare	Mai bună prin implicare instituțională	Foarte bună, adaptată postului
Eficiență administrativă	Ridică	Moderată	Scăzută
Durata ocupării funcțiilor	Redusă	Medie	Variabilă
Costuri	Eficiente pe termen lung	Echilibrate	Mai ridicate
Experiența candidatului	Mai puțin personalizată	Echilibrată	Clară și specifică
Implicarea autorității	Limitată	Parțială	Completă
Capacități necesare	Capacitate centrală puternică	Coordonare între niveluri	Capacitate MRU la nivel de fiecare autoritate publică
Exemple	Croația, Albania	România, statele baltice	Sisteme clasice

În aceste condiții, modelul actual de recrutare necesită modernizare și standardizare, astfel încât să devină mai accesibil, mai eficient și mai orientat spre identificarea competențelor și a potențialului de dezvoltare al candidaților. Adaptarea mecanismelor de recrutare la bunele practici europene și la principiile managementului modern al resurselor umane este esențială pentru consolidarea unui corp profesionist, competitiv și sustenabil al funcționarilor publici.

Opțiunea 2. Modelul centralizat în totalitate al sistemului de recrutare și accedere în funcțiile publice de execuție

Modelul centralizat în totalitate al sistemului de recrutare și accedere în funcțiile publice de execuție poate genera anumite provocări legate de flexibilitatea și operativitatea procesului de ocupare a funcțiilor vacante. Centralizarea tuturor etapelor de ocupare prin concurs poate limita capacitatea autorităților publice de a răspunde rapid la necesitățile specifice de personal și de a adapta procesul de selecție la particularitățile posturilor vacante. Totodată, gestionarea unui număr mare de concursuri și candidați la nivel central poate conduce, în anumite situații, la prelungirea duratei procesului de recrutare și la întârzieri în ocuparea funcțiilor vacante, cu impact asupra continuității activității unor autorități publice.

Succesul modelului depinde în mare măsură de capacitatea instituțională, resursele umane și infrastructura digitală ale entității naționale responsabile de recrutare. În lipsa unor mecanisme eficiente de coordonare și a unor sisteme informaționale adecvate, există riscul apariției unor blocaje operaționale și al creșterii sarcinii administrative.

Opțiunea 3. Modelul semi-centralizat al sistemului de recrutare și accedere în funcțiile publice de execuție (recomandat)

Modelul semi-centralizat de recrutare propune organizarea centralizată a probei scrise de către Cancelaria de Stat, prin intermediul unei platforme electronice standardizate, care să permită evaluarea obiectivă și uniformă a cunoștințelor și abilităților de bază necesare exercitării unei funcții publice de execuție. Procesul automatizat reduce intervenția factorului uman în etapa inițială de selecție și asigură condiții egale de evaluare pentru toți candidații.

Totodată, menținerea interviului la nivelul fiecărei autorități publice permite evaluarea competențelor specifice postului, a compatibilității cu profilul funcției și a capacității candidatului de integrare în contextul instituțional concret. Astfel, modelul combină avantajele standardizării și imparțialității în etapa de testare cu flexibilitatea necesară pentru aprecierea cerințelor specifice fiecărei autorități publice.

Din perspectiva beneficiilor, acest model contribuie la creșterea transparenței și credibilității procesului de recrutare, la reducerea sarcinilor administrative și a timpului necesar organizării concursurilor, precum și la îmbunătățirea calității selecției candidaților. În același timp, acesta facilitează accesul mai larg al candidaților la funcția publică, asigură comparabilitatea rezultatelor la nivelul administrației publice și creează premise pentru dezvoltarea unui sistem de recrutare modern, eficient și aliniat bunelor practici europene și recomandărilor SIGMA.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea proiectului va conduce la creșterea transparenței și eficienței în procesul de recrutare și selecție a funcționarilor publici de execuție, asigurând o mai bună corelare între rezultatele obținute și performanța autorității publice.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului de lege va genera cheltuieli pentru bugetul de stat, acoperite preponderent din alocațiile aprobate prin Legea bugetului de stat pentru anul 2026 și în conformitate cu Cadrul bugetar pe termen mediu 2026–2028.

1. Digitalizarea sistemului de recrutare și accedere în funcția publică, inclusiv elaborarea cadrelor de competențe pentru diferite categorii de funcții publice – 6 750,0 mii lei

Aceste mijloace financiare vor fi direcționate către:

- Analiza fezabilității infrastructurii digitale existente (cariere.gov.md și MLearn), în vederea identificării limitărilor tehnice și a potențialului de modernizare;
- Elaborarea Caietului de sarcini pentru definirea cerințelor tehnice și funcționale necesare digitalizării complete a procesului de depunere a dosarelor și de desfășurare a testării generale (proba scrisă);
- Modernizarea portalului cariere.gov.md, prin dezvoltarea următoarelor module: Testarea generală, Interviu, Cabinetul candidatului, Arhivare și statistică, precum și asigurarea interoperabilității cu sistemele informaționale ale autorităților publice;
- Extinderea platformei MLearn printr-un modul dedicat administrării testării generale, care va include gestionarea testelor grilă, evaluare automată, securitate și integritate, generare de certificate digitale și interconexiune cu cariere.gov.md.

2. Remunerarea unor membri din organele colegiale de etică – 125,0 mii lei

Proiectul prevede crearea a două organe colegiale fără personalitate juridică:

- Consiliul consultativ pentru etică (cu rol consultativ) – cel mult 3 membri din societatea civilă. Costul estimat este de 62 640 lei anual (minimum 4 ședințe ordinare), calculat astfel: 1 740 lei × 3 membri × 12 ședințe.
- Comisia națională de etică (cu rol de examinare a sesizărilor) – cel mult 3 membri din societatea civilă. Costul estimat este de 62 640 lei anual (minimum 4 ședințe ordinare), calculat astfel: 1 740 lei × 3 membri × 12 ședințe.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil.

4.4. Impactul social

Nu este aplicabil.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Toate datele vor fi gestionate în conformitate cu reglementările stricte privind protecția datelor, autoritățile publice/instituțiile publice vor asigura că sunt implementate măsuri adecvate pentru protejarea acestor date și că sunt respectate normele de confidențialitate.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Potrivit art. 5 din Legea nr.158/2008 privind funcția publică și statutul funcționarului public, serviciul public se bazează pe principiile egalității și nondiscriminării, legalității, profesionalismului, transparenței, imparțialității, independenței, responsabilității, stabilității, loialității și integrității. Astfel, noile prevederi nu vor influența în mod diferit femeile, bărbații și minoritățile de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul de lege transpune art.3 alin.(1) și art.6 alin.(1) din Directiva 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, în partea ce ține de asigurarea principiului egalității la organizarea și desfășurarea concursurilor.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web oficială a Cancelariei de Stat, la compartimentul Transparența decizională, a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a prezentului proiect, care poate fi accesat la linkul: <https://gov.md/node/991>

Un anunț similar a fost plasat și pe platforma www.particip.gov.md și poate fi accesat la linkul: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15844

Proiectul a fost înregistrat de către Cancelaria de Stat cu nr. unic 443/CS/2026, fiind prezentat în cadrul Ședința Secretarilor generali din 11 mai 2026. Prin scrisoarea nr.DGPSG-1834-18-69-1259 a fost expediat proiectul spre avizare ministerelor, autorităților administrative centrale din subordinea Guvernului, autorităților publice autonome și Băncii Naționale ale Moldovei.

Avizele autorităților menționate au fost analizate și incluse în sinteza aferentă proiectului dat.

Prin scrisoarea nr. 22-69-6863 din 12 iunie 2026 proiectul a fost expediat spre expertizare și informare.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizelor anticorupție și expertizei juridice, conform art.36 și 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, fiind recepționat avizul Ministerului Justiției prin scrisoarea nr. 04/1-6829 din 17.06.2026. Majoritatea obiecțiilor și propunerilor au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.

A fost recepționat raportul de expertiză anticorupție nr. ELO26/11600 din 22.06.2026 întocmit de Centrul Național Anticorupție.

În raportul de expertiză, Centrul Național Anticorupție a constatat că unele prevederi ale proiectului denotă deficiențe ce pot condiționa disfuncționalități în procesele administrative reglementate și riscuri de corupție aferente:

- regimului de incompatibilități aplicabile funcționarilor publici;

- insuficienței reglementării privind condițiile de emitere a avizului de conformitate în procesul de monitorizare a restricțiilor post-angajare de către Autoritatea Națională de Integritate;
- insuficiența fundamentării rolului șefului Inspectoratului General al Poliției la numirea și eliberarea șefilor adjuncți.

Obiecțiile și recomandările din raportul de expertiză anticorupție au fost înserate și analizate în tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor aferent proiectului de lege.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul se încadrează organic în cadrul normativ existent, iar aprobarea acestuia nu va genera ca consecință necesitatea amendării altor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Nu este aplicabil.

Secretar general adjunct al Guvernului */semnat electronic/* **Alexandru IACUB**